

DRAMMEN TINGRETT

Dok 1

Barne og Likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep

0030 Oslo

Deres referanse
13/4481-

Vår referanse
16-179129ADM-DRAM

Dato
25.11.2016

Høringsuttalelse - forslag til endringer i barneloven og straffeloven mv.

Jeg er av sorenskriveren i Drammen tingrett bedt om å lage en høringsuttalelse til forslaget. Uttalelsen har vært forelagt dommerkollegiet.

Det vises til høringsnotat. Drammen tingrett vil knytte bemerkninger til forslaget om tap av foreldreansvaret m.v. og forslaget om at domstolen ex officio skal vurdere kontaktforbud under en straffesak.

Tap av foreldreansvar m.v.

Forslaget tar i korthet sikte på en ordning hvor politiet gis en plikt til å orientere domstolen om rettskraftig domfellelse etter visse bestemmelser, hvoretter domstolen gis plikt til å starte en sak om samvær, omsorg og foreldreansvar. Saken skal da behandles etter forenklete prosessuelle regler.

Det antas å være bred konsensus om at de bestemmelser departementet nevner som altoverveiende hovedregel vil være ekskluderende for foreldreansvar, omsorg og samvær, med mulig unntak for straffeloven § 283, noe departementet selv er inne på.

Forslaget innebærer en tilnærming mellom de tradisjonelle barnelovssaker og de forhold som tidligere har vært betegnet barnevernsproblematikk. Det er ikke gitt at dette er heldig.

Det forslag som her reises medfører at man må avvente rettskraftig dom før sak skal startes. Det kan vanskelig sies noe om gjennomsnittlig behandlingstid ved politi/påtalemyndighet og domstoler fra saken anmeldes og til rettskraftig dom foreligger. Ut fra at de bestemmelser som skal utløse den nye prosessen har strafferamme på over 6 år, så vil det være en ubetinget rett til å få saken prøvet for lagmannsrett. Et relativt optimistisk estimert gjennomsnitt for den totale saksbehandlingen vil i så fall være ca to år. I denne perioden antas behovet for å ivareta barnets rettslige situasjon å være minst like stort som etter at rettskraftig dom foreligger.

Postadresse
Postboks 1066 Bragernes, 3001 Drammen

Sentralbord
32 21 16 00

Saksbehandler
Anne Fossan

Bankgiro
6345.05.09304

Organisasjonsnummer
974726963

Kontoradresse
Erik Børresens allé 20, 3015 Drammen

Telefaks
saksavd: 32211658
skifteavd: 32211659

Telefon
32 21 16 04

Ekspedisjonstid
0800-1545 (1500)

Internett/E-post

drammen.tingrett@domstol.no

Ansvaret for å ivareta barnet her tilligger barnevern og eventuelt omsorgsgivere som ikke er under etterforskning.

Det fremstår ut fra dette som svært lite sannsynlig at en person som skulle være under etterforskning for de straffbare forhold som departementet nevner, skulle ha omsorg eller samvær for det barn som er fornærmet i tiden frem mot rettskraftig dom. Det som vil være situasjonen er at barnet har fått en ny omsorgsgiver (eksempelvis den annen av foreldrene) eller at barnevernet har overtatt omsorgen og plassert barnet. Av høringsnotatet fremkommer ingen behovsanalyse, men det kan vanskelig tenkes at barnets omsorgs- og samværsituasjon er i en uavklart situasjon når dom blir rettskraftig. Hvis situasjonen er uavklart er dette en barnevernssak som kan løses ved et akuttvedtak.

Ut fra dette fremstår det som usikkert om forslaget vil medføre noen forbedring for barn som er fornærmede i alvorlige straffesaker. Man også vurdere om ikke ordning som departementet har foreslått kan bidra til å retraumatisere barnet. Slik rettspraksis nå har utviklet seg, jf nedenfor, vil det vanskelig kunne unngås å høre barnet også i disse sakene hvis det har nådd en viss alder. Dette kan innebære en påkjenning for allerede sårbare personer.

Kontaktforbud.

Det er foreslått at retten ex officio skal ta opp spørsmålet om kontaktforbud overfor tiltalte i saker som kan lede til dom for alvorlige forbrytelser mot barnet.

Det er prinsipielt uheldig at dommeren skal måtte ta dette opp under en hovedforhandling. Dommeren skal fremstå som objektiv og nøytral og spørsmålet vil allerede være vurdert av bistandsadvokat og påtalemyndighet. Ut fra nyere rettspraksis kan man vanskelig tenke seg at det kan idømmes kontaktforbud overfor barnet, uten at dette er hørt. Det vises her til HR-2016-336-U og Borgarting lagmannsretts kjennelse i sak 16-179129ADM-DRAM. Dersom dette skal kunne idømmes på dommerens initiativ under straffesaken må man enten få tak i barnet og innhente uttalelse under hovedforhandlingen, eller så må denne utsettes/eventuelt reassumeres. Intet av dette fremstår som heldig.

Drammen tingrett

Erik Stillum
tingrettsdommer